

Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 25. marta noteikumos Nr. 157 „Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmas noteikumi”

Publicēts: 19.02.2020.

Ministru kabineta noteikumu projekta „Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 25. marta noteikumos Nr. 157 „Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmas noteikumi”” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

I.
Ti
e
sī
b
u
a
kt
a
p
r
oj
e
kt
a
iz
st
r
ā
d
e
s
n
e
pi
e
ci
e
š
a
m
īb
a

1.	Pa mat oju ms	Bērnu tiesību aizsardzības likuma 67.2 panta septītā daļa, Tieslietu ministrijas iniciatīva.
	Paš reiz ējā situ	<p>Saeimā 2016. gada 14. janvārī 2. lasījumā tika pieņemts likumprojekts „Grozījumi likumā „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem”” (398/Lp12), kura mērķis ir novērst praksē konstatētās audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanas problēmas lietās par nepilngadīgo izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem, veicinot audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu biežāku piemērošanu. Minētajā likumprojektā ietvertais regulējums ir cieši saistīts ar Tieslietu ministrijas izstrādāto likumprojektu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā” (397/Lp12) (Saeimā pieņemts 2016. gada 14. janvārī 1. lasījumā), kas noteic, ka bērnam par administratīvo pārkāpumu prioritāri piemēro audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus, savukārt administratīvo sodu piemēro tikai tad, ja audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošana konkrētajā gadījumā nav lietderīga. Šobrīd nepastāv normatīvais regulējums, kas paredzētu pašvaldības administratīvajām komisijām tiesības Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmā (turpmāk – NPAIS) iesniegt informāciju par administratīvā pārkāpuma lietvedību saistībā ar nepilngadīgā izdarīto pārkāpumu (šāda informācija NPAIS tiek pārņemta no citām informācijas sistēmām). Normatīvais regulējums arīdzan neparedz pašvaldības administratīvajām komisijām tiesības piekļūt NPAIS uzkrātajai aktuālajai informācijai.</p> <p>Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 67.2 panta septītās daļas 16. punktu tiesības apstrādāt NPAIS iekļauto informāciju, tai skaitā personas datus, ir citām valsts un pašvaldību iestādēm, kuru darbību reglamentējošos normatīvajos aktos ir noteikts, ka šo iestāžu funkcijas ir saistītas ar bērnu tiesību aizsardzību vai kriminālsoda vai administratīvā soda izpildi nepilngadīgajām personām.</p> <p>Ņemot vērā to, ka administratīvo pārkāpumu lietās administratīvos sodus un audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus piemēro pašvaldības administratīvās komisijas (kas tajā skaitā ir saistītas arī ar piemēroto administratīvo sodu un audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu izpildi), nepieciešams pašvaldības administratīvajām komisijām piešķirt tiesības iesniegt NPAIS informāciju, kā arī tiesības piekļūt NPAIS uzkrātajai aktuālajai informācijai.</p> <p>Ministru kabineta 2014. gada 25. marta noteikumu Nr. 157 „Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmas noteikumi” 8. punkts nenosaka institūciju, kura NPAIS iesniedz informāciju par administratīvā pārkāpuma lietvedību saistībā ar nepilngadīgā izdarīto pārkāpumu. Minēto noteikumu 11. punkts paredz, ka Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, izmantojot informācijas sistēmu sasaistes līdzekļus, nodrošina informācijas par administratīvā pārkāpuma lietvedību saistībā ar nepilngadīgā izdarīto pārkāpumu atspoguļošanu NPAIS no citām informācijas sistēmām. Nepieciešams noteikt kārtību, lai administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros pašvaldības administratīvajām komisijām nebūtu nepieciešamības iesniegt ziņas un tās saņemt no dažādām informatīvajām sistēmām.</p> <p>Ievērojot minēto, pašvaldības administratīvajām komisijām nepieciešams paredzēt tiesības iesniegt informāciju NPAIS par administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros pieņemto lēmumu, piemēroto administratīvo soda veidu un apmēru, piemēroto audzinoša rakstura piespiedu līdzekli, administratīvā pārkāpuma faktisko apstākļu aprakstu, kā arī gadījumā, ja nepilngadīgais nav sasniedzis administratīvās atbildības vecumu – administratīvā pārkāpuma faktisko apstākļu aprakstu.</p> <p>Saskaņā ar likumu „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem” 8. pantu, piemērojot audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus, ņem vērā pārkāpuma motīvus, raksturu un cēloņus, bērna vecumu un dzīves apstākļus, kā arī uzvedību izglītības iestādē vai darbavietā un sadzīvē.</p> <p>Šobrīd pašvaldību administratīvajām komisijām ir iespēja saņemt ziņas, kas nepieciešamas tās lietvedībā</p>

2.

ācij
a
un
pro
blē
ma
s,
kur
u
risi
nāš
ana
i
tiesī
bu
akt
a
proj
ekt
s
izst
rād
āts,
tiesī
skā
reg
ulēj
um
a
mēr
ķis
un
būti
ba

esošo administratīvo lietu izskatīšanai, no Sodu reģistra (Sodu reģistra likuma 19. panta pirmās daļas 3. punkts), taču minēto ziņu apjoms nav pilnīgs (Sodu reģistra likuma 13. pants), jo no minēto ziņu saturā nav iespējams noskaidrot informāciju par bērna izglītošanu, invaliditāti, ieradumiem, pret bērnu vērstu vardarbību, sniegtajiem pakalpojumiem un palīdzību, bērna dzīves apstākļus, uzvedību sadzīvē u.c. nozīmīgu informāciju, kura ir būtiska, piemērojot administratīvo sodu vai audzinoša rakstura piespiedu līdzekli bērnam.

Piešķirot pašvaldību administratīvajām komisijām tiesības iesniegt informāciju NPAIS un piekļuvi NPAIS uzkrātajai aktuālajai informācijai, tiks sekmēta bērnu tiesību un interešu aizsardzība, kā arī bērna orientācija uz atturēšanos no pretlikumīgām darbībām.

2) Vienlaikus nepieciešams noteikt Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijai (turpmāk – Fonda administrācija) piekļuvi NPAIS uzkrātajai aktuālajai informācijai. Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmajā daļā šobrīd ir noteikti apstākļi, kādiem iestājoties, Fonda administrācijai ir pienākums pieņemt lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu no Uzturlīdzekļu garantiju fonda. Cita starpā Uzturlīdzekļu garantiju fonda 10. panta pirmās daļas 1., 6., 7. un 8.punkts nosaka, ka Fonda administrācija izbeidz uzturlīdzekļu izmaksu, ja bērns, par kuru veic uzturlīdzekļu izmaksas no Uzturlīdzekļu garantiju fonda, sasniedz pilngadību, iesniedzējam pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības, aizbildnis, kuram tiek veikta uzturlīdzekļu izmaksa no Uzturlīdzekļu garantiju fonda, beidzis pildīt aizbildņa pienākumus, kā arī ja iesniedzējs faktiski neaprupē bērnu.

Šobrīd Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta piektā daļa nosaka, ka attiecīgā bāriņtiesa nekavējoties, bet ne vēlāk kā divu darba dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par aizgādības tiesību pārtraukšanu, saņemts tiesas nolēmums par aizgādības tiesību atņemšanu vai aizbildnis beidzis pildīt aizbildņa pienākumus, rakstveidā informē par to Fonda administrāciju. Tāpat arī informāciju par to, vai iesniedzējs faktiski aprūpē bērnu vai gadījumā, ja bērnam ar bāriņtiesas lēmumu noteikta pilngadība pirms 18 gadu vecuma, Fonda administrācija pieprasa attiecīgajai bāriņtiesai.

Lai mazinātu administratīvo slogu gan bāriņtiesām, gan Fonda administrācijai un veicinātu sadarbību starp valsts pārvaldes iestādēm, nepieciešams paredzēt Fonda administrācijai tiesības saņemt informāciju no NPAIS par bāriņtiesu pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz bērna pilngadību, faktisko aprūpi, aizbildnību un bērna vecāku aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atņemšanu.

Lai Fonda administrācija varētu konstatēt bāriņtiesu rīcībā esošo informāciju par tiesiskajiem apstākļiem, kas ietekmē personas tiesības saņemt uzturlīdzekļus no Uzturlīdzekļu garantiju fonda, Fonda administrācijas uzturētā informācijas sistēma „Uzturlīdzekļu garantiju fonda iesniedzēju un parādnieku reģistrs” tiešsaistes datu pārraides režīmā no NPAIS iegūs informāciju par tiem bērniem, kuru uzturam tiek izmaksāti uzturlīdzekļi no Uzturlīdzekļu garantiju fonda:

bērna vārdu, uzvārdu un personas kodu, lai identificētu konkrēto bērnu;

no bāriņtiesu aizgādības tiesību pārtraukšanas un atņemšanas un aizgādības tiesību atjaunošanas lietu reģistra:

lēmuma par aizgādības tiesību pārtraukšanu, kā arī lēmuma par pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu abiem vai vienam no vecākiem numuru un lēmuma pieņemšanas datumu (Bāriņtiesu darbības noteikumu 18.4. un 18.5. apakšpunkts), lai konstatētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 6. punktā noteikto apstākli vai apstākļa izbeigšanos;

informāciju par bērna nodošanu otra vecāka atsevišķā aizgādībā vai ārpusģimenes aprūpē, norādot dokumenta nosaukumu, izdevēju un izdošanas datumu (Bāriņtiesu darbības noteikumu 18.10. apakšpunkts), lai konstatētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 8. punktā noteikto apstākli vai apstākļa izbeigšanos.

no bāriņtiesu aizbildnības lietu reģistra;

		<p>bāriņtiesas nosaukumu, lēmuma par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu numuru, lēmuma pieņemšanas datumu (Bāriņtiesu darbības noteikumu 21.6. apakšpunkts), lai konstatētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 8. punktā noteikto apstākli, kā arī lai konstatētu personas tiesības saņemt uzturlīdzekļus no Uzturlīdzekļu garantiju fonda saskaņā ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta trešo daļu;</p> <p>bāriņtiesas nosaukumu, lēmuma par aizbildņa atlaišanu numuru un datumu (Bāriņtiesu darbības noteikumu 21.10. apakšpunkts), lai konstatētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 7. punktā noteikto apstākli.</p> <p>no bāriņtiesu reģistrācijas žurnāliem:</p> <p>bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka vai bāriņtiesas locekļa vienpersoniski pieņemtus lēmumus un bāriņtiesas lēmumus, lai konstatētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 6., 7. un 8. punktā noteiktos apstākļus;</p> <p>lēmuma par bāreņu un bez vecāku gādības palikušo nepilngadīgo ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās numuru un datumu, lai konstatētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 8. punktā noteikto apstākli;</p> <p>lēmuma par valsts sociālo pabalstu, atbalstu ar celiakiju slimiem bērniem, kuriem nav noteikta invaliditāte, un apgādnieka zaudējuma pensijas izmaksas pārtraukšanu vai atjaunošanu numuru un datumu, lai konstatētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 8. punktā noteikto apstākli vai apstākļa izbeigšanos;</p> <p>lēmuma par pilngadības piešķiršanu pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas numuru un datumu, lai konstatētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 10. panta pirmās daļas 1. punktā noteikto apstākli.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Fonda administrācija.
4.	Cita informācija	Nav

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Bērni, Pašvaldību administratīvās komisijas, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, Fonda administrācija.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Nav
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Nav
4.	Cita informācija	Nav

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Noteikumu projekts tika ievietots ministrijas publiskā tīmekļa vietnē 2016. gada __. februārī.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Informācija tiks papildināta projekta virzības gaitā.
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Informācija tiks papildināta projekta virzības gaitā.
4.	Cita informācija	Nav

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Pašvaldību administratīvās komisijas, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Ministru kabineta noteikumi neparedz jaunu institūciju izveidi, likvidāciju vai reorganizāciju.

3.	Cita informācija	Nav
----	------------------	-----

Pievienotie dokumenti

[TMAnot_190216_NPAISanotacija.docx](#)

[TMNot_190216_NPAISgroz.doc](#)

<https://www.tm.gov.lv/lv/grozijumi-ministru-kabineta-2014-gada-25-marta-noteikumos-nr-157-nepilngadigo-personu-atbalsta-informacijas-sistemas-noteikumi>